

בכורות פרק ג הלוקח בהמה דף כ

שוב פעם ולכן הוולד ספק, איבעית אימא שלכו"ע בהמה שטינפה לא מקבלת זכר 30 יום ולדעת ר' יהושע הוולד ספק בכור למרות שילדה בשנה הראשונה משום שלפעמים בהמה יולדת לפני סיום הריונה בתוך ה-5 חודשים, איבעית אימא שלכו"ע בהמה לא יולדת לפני סיום הריונה ולדעת ר' יהושע הוולד ספק בכור שמא באותו היום שנגמר 30 לטינופה קיבלה זכר או שביום שנגמר 5 חודשים להריונה ילדה והוא היום האחרון של השנה ומקצת היום ככולו.

בהמה שנתנה חלב בתוך שנתה דעת ר' יהושע שבוודאי טינפה קודם לכן ופטורה מבכור שהולכים אחר רוב בהמות שאינם נותנות חלב אלא אם יולדות ור' עקיבא סובר שחוששים למיעוט והוולד ספק, וכן נחלקו באשה ובעלה שיצאו לחו"ל ומת הבעל ללא ילדים אם כשיצאו מהארץ לא היה לבעלה אחים שיהיו חייבים בייבום אבל החמות הייתה מעוברת דעת ר"י שהאשה מותרת להינשא היות ומיעוט מפילות ואינם יולדות ומחצה מהיולדות הוולד נקבה ופטור מיבום וסומכים אחר הרוב ולא חוששים שהחמות ילדה זכר שמחייב בייבום ור"ע חושש למיעוט זכרים ואסורה להינשא.

הקונה בהמה מעכו"ם וילדה ואינו יודע אם כשהייתה אצל העכו"ם ביכרה והוולד פטור או שהוולד בכור, ר' ישמעאל אומר שעז שילדה בשנתה הראשונה הוולד בכור שבוודאי לא ילדה קודם לכן, רחל שילדה בשנתיים הראשונות הוולד בכור שבוודאי לא ילדה קודם לכן, פרה וחמורה לא יולדות ב-3 שנים הראשונות לחייהם, אבל לאחר מכן הוולד ספק. ר' יהושע אמר שקיבל מרבותיו שגם בתוך גילאים אלו הוולד ספק שייתכן שנפטרו מבכורה גם אם לא ילדו בבית העכו"ם משום שבהמה דקה נפטרת אם יוצא דם מרחמה ובהמה גסה נפטרת אם ילדה שליא.

הג' מסבירה שהמחלוקת ר' ישמעאל ור' יהושע היא בבהמה שטינפה (יצא דם מרחמה) ואח"כ ילדה בתוך שנתה ר' ישמעאל סובר שאין טינוף פטור ולכן בתוך השנה בוודאי שלא נפטרה מבכורה ור"י סבר שטינוף פטור, איבעית אימא שלכו"ע טינוף פטור ור' ישמעאל לא חשש למיעוט שמטנפות ולא יולדות, איבעית אימא שר' ישמעאל חשש למיעוט וסבר שבהמה שטינפה לא חוזרת ויולדת בתוך שנתה הראשונה ואם ילדה בוודאי שלא טינפה.

ר' יהושע עצמו אמר בלשון אחרת שעז שטינפה כשהייתה בת ששה חודשים יולדת בתוך שנתה.

הגמ' מסבירה שגם ר' יהושע סבר שבהמה שטינפה פטרת מבכור אלא שסברו רבותיו שבבהמה שטינפה אינה מקבלת זכר 30 יום ועיבור בהמה הוא 5 חודשים לכן אם טינפה בתחילת החודש השביעי וילדה בתוך השנה הראשונה מוכח שלא היה טינוף גמור והוולד בכור ור' יהושע סבר שבהמה שטינפה מקבלת זכר מיד ולמרות שנפטרה מבכורה יכולה ללדת בשנתה הראשונה